



## ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

### Enheten

Organisasjonsnummer: 971 496 126  
Organisasjonsform: Samvirkeforetak  
Foretaksnavn: MANGELBERGET BARNEHAGE SA  
Forretningsadresse: Plogveien 24A  
0681 OSLO

### Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2023 - 31.12.2023

### Konsern

Morselskap i konsern: Nei

### Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja  
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

### Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Karin Hagetrø  
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 15.02.2024

### Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert  
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

*Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.*

Brønnøysundregistrene, 29.06.2025



## Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
<b>RESULTATREGNSKAP</b>			
<b>Inntekter</b>			
Salgsinntekt	1	6 709 680	6 420 667
<b>Sum inntekter</b>		<b>6 709 680</b>	<b>6 420 667</b>
<b>Kostnader</b>			
Varekostnad		92 026	85 692
Lønnskostnad	2,6,7	5 849 672	5 165 316
Annen driftskostnad		1 046 677	944 781
<b>Sum kostnader</b>		<b>6 988 375</b>	<b>6 195 789</b>
<b>Driftsresultat</b>		<b>-278 695</b>	<b>224 878</b>
<b>Finansinntekter og finanskostnader</b>			
Annen renteinntekt		81 016	11 902
<b>Sum finansinntekter</b>		<b>81 016</b>	<b>11 902</b>
Annen rentekostnad		303	0
<b>Sum finanskostnader</b>		<b>303</b>	<b>0</b>
<b>Netto finans</b>		<b>80 713</b>	<b>11 902</b>
<b>Ordinært resultat før skattekostnad</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>
<b>Ordinært resultat etter skattekostnad</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>
<b>Årsresultat</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>
<b>Overføringer og disponeringer</b>			
Overføring til/fra fond		0	236 780
Udekket tap	5	-197 982	
<b>Sum overføringer og disponeringer</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>



## Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
<b>BALANSE - EIENDELER</b>			
<b>Anleggsmidler</b>			
<b>Immaterielle eiendeler</b>			
Sum anleggsmidler		0	0
<b>Omløpsmidler</b>			
<b>Varer</b>			
<b>Fordringer</b>			
Kundefordringer		71 442	14 570
Andre fordringer	3	145 884	166 585
<b>Sum fordringer</b>		<b>217 326</b>	<b>181 155</b>
<b>Bankinnskudd, kontanter og lignende</b>			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	4	2 364 859	2 600 568
<b>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</b>		<b>2 364 859</b>	<b>2 600 568</b>
<b>Sum omløpsmidler</b>		<b>2 582 185</b>	<b>2 781 723</b>
<b>SUM EIENDELER</b>		<b>2 582 185</b>	<b>2 781 723</b>
<b>BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD</b>			
<b>Egenkapital</b>			
<b>Innskutt egenkapital</b>			
Annen innskutt egenkapital		0	0
<b>Sum innskutt egenkapital</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Opptjent egenkapital</b>			
Annen egenkapital	5	1 388 130	1 586 112
<b>Sum opptjent egenkapital</b>		<b>1 388 130</b>	<b>1 586 112</b>
<b>Sum egenkapital</b>		<b>1 388 130</b>	<b>1 586 112</b>



## Balanse

<b>Beløp i: NOK</b>	<b>Note</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Sum langsiktig gjeld</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Kortsiktig gjeld</b>			
Leverandørgjeld		33 420	127 192
Skyldige offentlige avgifter		469 228	366 992
Annen kortsiktig gjeld	8	691 407	701 427
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>		<b>1 194 055</b>	<b>1 195 611</b>
<b>Sum gjeld</b>		<b>1 194 055</b>	<b>1 195 611</b>
<b>SUM EGENKAPITAL OG GJELD</b>		<b>2 582 185</b>	<b>2 781 723</b>



## Brønnøysundregistrene

### ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2024 676112

#### Enheten

Organisasjonsnummer: 971 496 126  
Organisasjonsform: Samvirkeforetak  
Foretaksnavn: MANGELBERGET BARNEHAGE SA  
Forretningsadresse: Plogveien 24A  
0681 OSLO

#### Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2023 - 31.12.2023

#### Konsern

Morselskap i konsern: Nei

#### Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja  
Benyttet ved utarbeidelsen av  
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

#### Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Karin Hagetrø  
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 15.02.2024

#### Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskap er elektronisk innlevert.  
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023.

*Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.*

Brønnøysundregistrene, 27.07.2024



Organisasjonsnr: 971 496 126  
MANGELBERGET BARNEHAGE SA

## RESULTATREGNSKAP

<b>Beløp i: NOK</b>	<b>Note</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>RESULTATREGNSKAP</b>			
<b>Inntekter</b>			
Salgsinntekt	1	6 709 680	6 420 667
<b>Sum inntekter</b>		<b>6 709 680</b>	<b>6 420 667</b>
<b>Kostnader</b>			
Varekostnad		92 026	85 692
Lønnskostnad	2, 6, 7	5 849 672	5 165 316
Annen driftskostnad		1 046 677	944 781
<b>Sum kostnader</b>		<b>6 988 375</b>	<b>6 195 789</b>
<b>Driftsresultat</b>		<b>-278 695</b>	<b>224 878</b>
<b>Finansinntekter og finanskostnader</b>			
Annen renteinntekt		81 016	11 902
<b>Sum finansinntekter</b>		<b>81 016</b>	<b>11 902</b>
Annen rentekostnad		303	0
<b>Sum finanskostnader</b>		<b>303</b>	<b>0</b>
<b>Netto finans</b>		<b>80 713</b>	<b>11 902</b>
<b>Ordinært resultat før skattekostnad</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>
<b>Ordinært resultat etter skattekostnad</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>
<b>Årsresultat</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>
<b>Overføringer og disponeringer</b>			
Overføring til/fra fond		0	236 780
Udekket tap	5	-197 982	
<b>Sum overføringer og disponeringer</b>		<b>-197 982</b>	<b>236 780</b>



Organisasjonsnr: 971 496 126  
MANGELBERGET BARNEHAGE SA

## BALANSE

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
<b>BALANSE - EIENDELER</b>			
<b>Anleggsmidler</b>			
<b>Immaterielle eiendeler</b>			
Sum anleggsmidler		0	0
<b>Omløpsmidler</b>			
<b>Varer</b>			
<b>Fordringer</b>			
Kundefordringer		71 442	14 570
Andre fordringer	3	145 884	166 585
Sum fordringer		217 326	181 155
<b>Bankinnskudd, kontanter og lignende</b>			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	4	2 364 859	2 600 568
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		2 364 859	2 600 568
Sum omløpsmidler		2 582 185	2 781 723
SUM EIENDELER		2 582 185	2 781 723
<b>BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD</b>			
<b>Egenkapital</b>			
<b>Innskutt egenkapital</b>			
Annen innskutt egenkapital		0	0
Sum innskutt egenkapital		0	0
<b>Opptjent egenkapital</b>			
Annen egenkapital	5	1 388 130	1 586 112
Sum opptjent egenkapital		1 388 130	1 586 112
Sum egenkapital		1 388 130	1 586 112
Sum langsiktig gjeld		0	0
<b>Kortsiktig gjeld</b>			
Leverandørgjeld		33 420	127 192
Skyldige offentlige avgifter		469 228	366 992
Annen kortsiktig gjeld	8	691 407	701 427
Sum kortsiktig gjeld		1 194 055	1 195 611



Sum gjeld	1 194 055	1 195 611
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 582 185	2 781 723



Organisasjonsnr: 971 496 126  
MANGELBERGET BARNEHAGE SA

NOTEOPPLYSNINGER - SELSKAP - alle poster oppgitt i hele tall

Note  
6

Antall årsverk i regnskapsåret  
7.40

Note  
2

Spesifisering av resultatregnskapet

Lønnskostnader

<u>Lønn</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
	4144299.00	4164313.00
<u>Folketrygdavgift</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
	688833.00	596306.00
<u>Pensjonskostnader</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
	802999.00	639964.00
<u>Andre ytelser</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
	213540.00	-235267.00
<u>Sum lønnskostnader</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
	5849671.00	5165316.00

Note

Ekstraordinære inntekter og kostnader

Sum Beløp

Balanseført verdi 31.12. Varige driftsmidler Immaterielle eiend.

Konsernregnskap

Morselskapet sitt navn

Forretningskontor for morselskapet





**Mangelberget Barnehage SA**

**Resultatregnskap**

<b>Driftsinntekter og driftskostnader</b>	<b>Note</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Pass og opphold barn	1	<u>6.709.680</u>	<u>6.420.667</u>
<b>Sum driftsinntekter</b>		<b><u>6.709.680</u></b>	<b><u>6.420.667</u></b>
Varekostnad		92.026	85.692
Lønnskostnader	2,6,7	5.849.672	5.165.316
Avskrivninger		0	0
Andre driftskostnader		<u>1.046.677</u>	<u>944.781</u>
<b>Sum driftskostnader</b>		<b><u>6.988.375</u></b>	<b><u>6.195.789</u></b>
<b>Driftsresultat</b>		<b><u>278.695</u></b>	<b><u>-224.878</u></b>
<b>Finansinntekter og finanskostnader</b>			
Annen renteinntekt		81.016	11.902
Annen rentekostnad		<u>303</u>	<u>0</u>
<b>Resultat av finansposter</b>		<b><u>80.713</u></b>	<b><u>11.902</u></b>
<b>Ordinært resultat før skattekostnad</b>		<b><u>197.982</u></b>	<b><u>-236.780</u></b>
Skattekostnad på ordinært resultat		<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Ordinært årsresultat</b>		<b><u>197.982</u></b>	<b><u>-236.780</u></b>
<b>Overføringer og disponeringer</b>			
Overført til annen egenkapital	5	<u>197.982</u>	<u>-236.780</u>
<b>Sum disponert</b>		<b><u>197.982</u></b>	<b><u>-236.780</u></b>

Organisasjonsnummer 971 496 126



**Mangelberget Barnehage SA**

**Balanse**

	Note	2023	2022
<b>Eiendeler</b>			
<b>Anleggsmidler</b>			
<b>Varige driftsmidler</b>			
Driftsløsøre, bygg og anlegg		<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Sum varige driftsmidler</b>		<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Sum anleggsmidler</b>		<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Omløpsmidler</b>			
<b>Fordringer</b>			
Kundefordringer		71.442	14.570
Andre fordringer	3	<u>145.884</u>	<u>166.585</u>
<b>Sum fordringer</b>		<u>217.326</u>	<u>181.155</u>
<b>Bankinnskudd etc.</b>			
Bankinnskudd, kontanter o.l	4	<u>2.364.859</u>	<u>2.600.568</u>
<b>Sum omløpsmidler</b>		<u>2.582.185</u>	<u>2.781.723</u>
<b>Sum Eiendeler</b>		<u>2.582.185</u>	<u>2.781.723</u>

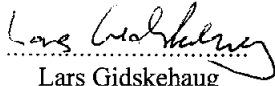
Organisasjonsnummer 971 496 126

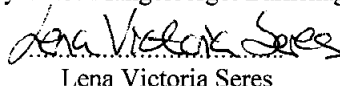
**Mangelberget Barnehage SA****Balanse****Egenkapital og gjeld**

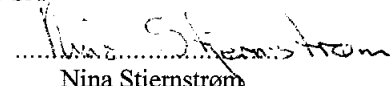
Egenkapital	Note	2023	2022
<b>Innskutt egenkapital</b>			
Innskutt kapital		0	0
<b>Sum innskutt egenkapital</b>		<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Opptjent egenkapital</b>			
Annen egenkapital	5	<u>1.388.130</u>	<u>1.586.112</u>
<b>Sum opptjent egenkapital</b>		<u>1.388.130</u>	<u>1.586.112</u>
<b>Sum egenkapital</b>		<u>1.388.130</u>	<u>1.586.112</u>
<b>Gjeld</b>			
<b>Kortsiktig gjeld</b>			
Kreditorgjeld		33.420	127.192
Skyldig offentlige avgifter		469.228	366.992
Annen kortsiktig gjeld	8	<u>691.407</u>	<u>701.427</u>
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>		<u>1.194.055</u>	<u>1.195.611</u>
<b>Sum gjeld</b>		<u>1.194.055</u>	<u>1.195.611</u>
<b>Sum egenkapital og gjeld</b>		<u>2.582.185</u>	<u>2.781.723</u>


Oslo, 15.02.2024

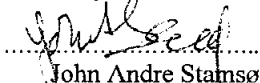
Styret for Mangelberget Barnehage SA

  
Lars Gidskehaug  
Styreleder

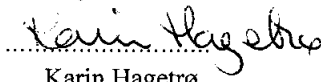
  
Lena Victoria Seres  
Styremedlem

  
Nina Stjernstrøm  
Styremedlem

  
Vegard Kirkebøen  
Styremedlem

  
John Andre Stamsø  
Styremedlem

  
Sunniva Tangen Simonsen  
Styremedlem

  
Karin Hagetrø  
Daglig leder

Organisasjonsnummer 971 496 126



## Noter til regnskapet

### Mangleberget Barnehage SA

#### Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder. Regnskapet er satt opp basert på fortsatt drift. Unntaksreglene for små foretak er brukt for alle poster hvor det foreligger slik valgadgang.

#### Klassifisering

Eiendeler bestemt for varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år fra etableringstidspunktet er uansett omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Langsiktig og kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet, og skrives ikke opp eller ned til virkelig verdi som følge av rentendringer.

#### Fordringer

Kundefordringer er ført opp til pålydende med fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, er ført opp til pålydende.

#### Inntektsføring.

Inntektsføring av varer og tjenester skjer på leveringstidspunktet.

#### Note nr. 1 – Pass og opphold av barn

Foreldrenes egenbetaling utgjør kr 1.016.737,00. Kommunalt tilskudd og refusjoner kr 5.692.943,00

#### Note nr. 2 – Lønn - spesifikasjon av poster

Det er registrert følgende lønnskostnader for foretaket:

	2023	2022
Lønn	4.144.299	4.164.313
Arbeidsgiveravgift	688.833	596.306
Andre personalkostnader	36.176	31.757
Pensjonskostnader	802.999	639.964
Innleiet vikar	270.062	280.183
Refunderte sykepenges	-92.698	-547.207
Sum	5.849.671	5.165.316



Noter til regnskapet

**Mangleberget Barnehage SA**

**Note nr. 3 – Andre kortsiktige fordringer**

Merverdiavgiftskompensasjon inngår i beløp med kr 144.859,00 og forskudd lønn kr 1.025,00.

**Note nr. 4 - Kasse/Bank**

Posten inkluderer bundne skattetrekksmidler med kr. 190.133,00

**Note nr. 5 - egenkapital**

Mangelberget Barnehage SA er en privat barnehage og et samvirkeforetak og drives av foretakets foreldre.

Driftsunderskuddet på kr 197.982,00 dekkes av tidligere opptjent egenkapital.

**Note nr. 6 - Antall ansatte**

Foretaket har i regnskapsåret 2023 hatt 7,4 årsverk.

Foretaket har opprettet pensjonsordning i henhold til gjeldende regler

**Note nr. 7 - Ytelser til ledende personer**

Lønn til daglig leder i 2023 er utbetalt med kr. 841.569,24. Styrets leder og medlemmer mottok ingen godtgjørelser.

Revisjonshonorar er kostnadsført med kr 39.050,50

**Note 8 – Annen kortsiktig gjeld**

Andelsinnskudd kr 120.000, - inngår i beløpet, påløpte feriepenge med kr 461.692,00, forskuddsbetalte inntekter kr 95.700,00 og skyldig strøm kr 14.014,75

Noter til regnskapet



Til årsmøtet i Mangelberget barnehage SA

## UAVHENGIG REVISORS BERETNING

### *Konklusjon*

Vi har revidert årsregnskapet for Mangelberget barnehage SA, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

### *Grunnlag for konklusjonen*

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

### *Øvrig informasjon*

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

### *Ledelsens ansvar for årsregnskapet*

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Telefon: + 47 22 62 54 00 | Ryensvingen 3, Postboks 2024 Ryen, 0615 Oslo | [www.langsethrevisjon.no](http://www.langsethrevisjon.no) | org.nr. 995300796



Medlem av Midnell Group International. En internasjonal sammenslutning av uavhengige revisjons- og konsultantselskaper.

Dette dokumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

SIGNICAT



Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foretakets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

*Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 14. mars 2024  
**Langseth Revisjon AS**

Ann Charlotte Guhnfeldt  
Statsautorisert revisor  
(elektronisk signert)





## Elektronisk signatur

**Signert av**

**Guhnfeldt, Ann Charlotte**  
Norwegian BankID

**Dato og tid**

*(UTC+01:00) Central European Time (Berlin)*

03/14/2024 19:47:16

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.